

Leertijden leerroute 2

Fase 1 – VSO F1a

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
8.25-8.45	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)
8.45-9.30 9.30-10.15	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding
10.15-10.30	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding
10.30-11.15 11.15-12.00	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)
12.00-12.20	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding
12.20-13.05 13.05-13.50	Vrije tijd / wonen	LGO (SoVa/WeVa / persoonlijkheidsvorming)	Vrije tijd / wonen	Zaakvakken / burgerschap	Vrije tijd / wonen
13.50-13.55	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)

Fase 2 – VSO F2a

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
8.25-8.45	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)
8.45-9.30 9.30-10.15	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding
10.15-10.30	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding
10.30-11.15 11.15-12.00	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)
12.00-12.20	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding
12.20-13.05 13.05-13.50	Vrije tijd / wonen	LGO (SoVa/WeVa / persoonlijkheidsvorming)	Vrije tijd / wonen	Zaakvakken / burgerschap	Vrije tijd / wonen
13.50-13.55	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)

Fase 3 – VSO F3a

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
8.25-8.45	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)
8.45-9.30 9.30-10.15	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding	Arbeidstoeleiding
10.15-10.30	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding
10.30-11.15 11.15-12.00	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)	Vrije tijd / wonen	AVO (NL/RW)	AVO (NL/RW)
12.00-12.20	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding
12.20-13.05 13.05-13.50	Arbeidstoeleiding	Vrije tijd / wonen	LGO (SoVa/WeVa / persoonlijkheidsvorming)	Zaakvakken / burgerschap	Vrije tijd / wonen
13.50-13.55	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)	LGO (EIM-mentortijd)

Fase 1	
Vakgebied	Minuten per week
AVO	450
Arbeidstoeleiding	450
LGO (Eim-mentortijd /SoVa/WeVa / persoonlijkheidsvorming)	215
Vrije tijd / wonen	270
Zaakvakken / burgerschap	90
Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	175

Fase 2	
Vakgebied	Minuten per week
AVO	450
Arbeidstoeleiding	450
LGO (Eim-mentortijd /SoVa/WeVa / persoonlijkheidsvorming)	215
Vrije tijd / wonen	270
Zaakvakken / burgerschap	90
Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	175

Fase 3	
Vakgebied	Minuten per week
AVO	360
Arbeidstoeleiding	540
LGO (Eim-mentortijd /SoVa/WeVa / persoonlijkheidsvorming)	215
Vrije tijd / wonen	270
Zaakvakken / burgerschap	90
Praktische redzaamheid en vrijetijdsbesteding	175

Leerroute 2

Modules met bijbehorende vakken/vakomschrijving	Kerndoelen ¹
Onderwijsmodules AVO	
• Lezen	
- Technisch lezen	1.4, 1.6, 1.7
- Begrijpend lezen	1.4, 1.6, 1.7
• Leespraat	
• Mondelinge taal	1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7
- Zins-verhaalbegrip	
- Denkrelaties	
- Iemand iets vragen (informatie vragen en geven)	
- Iets zeggen tegen iemand (wensen uiten en weigeren)	
- Een gesprek voeren met een ander	
- Sociale routines	
- Begrijpend luisteren	
• Spellen en stellen	
- Spelling	
- Stellen	1.5, 1.6, 1.7
• Rekenen	
- Aangeven van getallen en het uitvoeren van bewerkingen	4.1, 4.2, 4.4
- Koppeling van hoeveelheden en getallen	4.1
- Ordenen van hoeveelheden	4.6
- Handig rekenen	4.2
- Klokken	4.7
- Kalender en agendagebruik	4.7
- Munten en biljetten benoemen	4.8
- Bedragen afronden, aflezen en vergelijken	
- Waarde aangeven van munten en biljetten	
Onderwijsmodules zaakvakken/ burgerschap	
• OJW	3.4, 3.5
- Mens en Maatschappij	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7
- Mens, Natuur en Techniek	LGO 1, LGO 3, LGO 4, LGO 9
• Verkeer/ vervoer	4.2, LGO 3
• Seksuele voorlichting	3.3
Onderwijsmodules vrije tijd/ wonen	
• Zelfredzaamheid	4.4, LGO 5
- Persoonlijke verzorging	3.2
- Eten	3.1, 3.2, LGO 5
• Koken	3.1, 3.2, 3.5, 4.4
• Huishoudkunde	3.2, 3.5, 3.6
• Vrijtijdsbesteding	4.3, 4.4, 4.5, LGO 3, LGO 10, LGO 11
• CKV	
- Tekenend	5.1, 5.2, 5.3, 5.4
- Handvaardigheid	5.1, 5.2, 5.3, 5.4
- Drama	5.1, 5.2, 5.3, 5.4
- Muziek	5.1, 5.2, 5.3, 5.4
• Bewegen en sport	6.1 t/m 6.7
• Keuzeatelier	

¹ Kerndoelen zijn terug te vinden op pagina 3-4

LGO (SoVa-Weva, persoonlijkheidsvorming, burgerschap)	
• Sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap	VOD 1, VOD 2, LGO 1, LGO 2, LGO 3, LGO 4, LGO 5, LGO 7, LGO 8, LGO 9, LGO 10, LGO 11, 4.3, 4.5, 4.6
• Rots en Water	LGO 5, LGO 8, LGO 9
• EIM-mentortijd	
Arbeidstoeleiding	
• Praktijkvakken	3.4, 3.6, 3.7, 4.3, VOD 1, VOD 3, LGO 1, LGO 6, LGO 10
• Veiligheid	3.8
• Interne stage	VOD 1, VOD 2, VOD 3, LGO 6, LGO 7, LGO 10
• LOL stage	VOD 1, VOD 2, VOD 3, LGO 6, LGO 7, LGO 10
• Externe stage	VOD 1, VOD 2, VOD 3, LGO 6, LGO 7, LGO 10
• Stagecontactuur	VOD 1, VOD 2, VOD 3, LGO 6, LGO 7, LGO 10, LGO 11
• Arbeidstraining	VOD 3, 4.3
Praktische redzaamheid en vrije tijd	
• Eten (fruit ne/of brood)	3.1, 3.2, LGO 5, LGO 6, LGO 7, LGO 8, LGO 9
• Pauze (binnen of buiten)	4.3, 4.4, 6.1, 6.2, LGO 8, LGO 9, LGO 10

LGO = Leergebiedoverstijgende kerndoelen

VOD = Kerndoelen 'voorbereiding op dagbesteding'

Leerroute 2

Kerdoelen VSO uitstroomprofiel Dagbesteding

✘ Leergebiedoverstijgende kerndoelen vso

Kerdoelen 'leren leren'

1. De leerling ontwikkelt een open en flexibele houding ten opzichte van de wereld om hem heen, mede in het kader van een leven lang leren.
2. De leerling leert doelgericht en planmatig te leren en daarbij strategieën te gebruiken.
3. De leerling leert verschillen soorten informatie te zoeken, te beoordelen en te gebruiken.
4. De leerling leert op basis van feiten een mening te vormen, deze adequaat te uiten en respectvol om te gaan met andere meningen.

Kerdoelen 'leren taken uitvoeren'

5. De leerling leert zich redzaam en weerbaar te gedragen bij de uitvoering van dagelijkse activiteiten.
6. De leerling leert op doelgerichte, planmatige en methodische wijze taken en activiteiten uit te voeren.
7. De leerling leert samen te werken aan een taak of activiteit.

Kerdoelen 'leren functioneren in sociale situaties'

8. De leerling leert op adequate wijze om te gaan met eigen gevoelens en wensen.
9. De leerling leert respectvol en verantwoordelijk om te gaan met anderen.

Kerdoelen 'ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief'

10. De leerling krijgt zicht op de eigen voorkeuren, interesses en toekomstwensen op het gebied van werken, wonen, vrije tijd en burgerschap.
11. De leerling leert afwegingen en keuzes te maken die leiden tot een passend persoonlijk toekomstperspectief, met realiseerbare mogelijkheden en kansen.

✘ Leergebiedspecifieke kerndoelen (uitstroomprofiel Dagbesteding)

1. Nederlandse taal en communicatie

- 1.1 *De leerling leert te communiceren met voor hem geëigende middelen.*
- 1.2 *De leerling leert actief te luisteren naar gesproken taal in alledaagse situaties.*
- 1.3 *De leerling leert zich begrijpelijk uit te drukken in gesprekken over onderwerpen uit het dagelijks leven.*
- 1.4 *De leerling leert informatieve en verhalende teksten te lezen over onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld en interesses.*
- 1.5 *De leerling leert zich schriftelijk begrijpelijk uit te drukken in korte eenvoudige tekst.*
- 1.6 *De leerling leert gebruik te maken van strategieën voor woordenschatverwerving.*
- 1.7 *De leerling leert eigen taalactiviteiten voor te bereiden, te plannen en te evalueren.*

2. Rekenen en wiskunde

- 2.1 *De leerling leert zich oriënteren op en gebruik maken van ordenende handelingen.*
- 2.2 *De leerling leert passende reken-wiskundetaal gebruiken en werken met getallen in betekenisvolle praktische situaties.*
- 2.3 *De leerling leert bij het oplossen van rekensituaties een hulpmiddel te gebruiken.*
- 2.4 *De leerling leert omgaan met meetinstrumenten, maten en grootheden, orde van grootte en nauwkeurigheid.*
- 2.5 *De leerling leert zich oriënteren op tijd en gebruik maken van tijdsaanduiding.*
- 2.6 *Ede leerling leert omgaan met geld en betaalmiddelen.*

3. Mens, natuur en techniek (MNT)

- 3.1 *De leerling leert zorg te dragen voor gezonde voeding en het verzorgen van de maaltijden.*
- 3.2 *De leerling leert over aspecten van hygiëne en leert hygiënisch te handelen in de eigen school-, leef- en werkomgeving.*
- 3.3 *De leerling leert hoofdzaken van bouw en functie van het menselijk lichaam en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling; en leert zorg te dragen voor de eigen lichamelijk, seksuele en psychische gezondheid.*
- 3.4 *De leerling leert te zorgen voor planten en dieren in de eigen leefomgeving, en leert veel voorkomende planten en dieren in de eigen leefomgeving te onderscheiden.*
- 3.5 *De leerling leert over aspecten van duurzaamheid en leert met zorg omgaan met het milieu.*
- 3.6 *De leerling leert technische toepassingen herkennen en gebruiken, mede om de eigen redzaamheid te vergroten.*
- 3.7 *De leerling leert eenvoudig technisch onderhoud in de eigen leef- en woonomgeving uit te voeren.*
- 3.8 *De leerling leert over veiligheidsaspecten en leert zorg te dragen voor veiligheid voor zichzelf en anderen op school, thuis en op de werkplek.*

4. Mens en maatschappij

- 4.1 *De leerling leert wat hij voor een bescheiden bedrag kan kopen op basis van eigen voorkeuren.*

- 4.2 *De leerling leert zich oriënteren op de ruimtelijke omgeving waarin hij zich bevindt met aandacht voor basale verkeersregels.*
- 4.3 *De leerling leert deel te nemen aan werk en activiteitengroepen en daarin sociale gedragsregels te onderkennen en toepassen.*
- 4.4 *De leerling leert over het begeleid wonen in woongroepen, in het bijzonder over het naleven van leefregels, het belang van huishoudelijke taken en het milieu.*
- 4.5 *De leerling leert over verschillende mogelijkheden om zijn/haar vrije tijd te besteden.*
- 4.6 *De leerling leert over overeenkomsten en verschillen tussen mensen en groepen van mensen in levensbeschouwing, opvattingen en leefwijzen, met daarbij aandacht voor seksualiteit en seksuele diversiteit.*
- 4.7 *De leerling leert hoe hij betrokken kan zijn in medezeggenschap en besluitvormingsprocessen en welke bijdragen hij kan leveren aan een plezierige en stimulerende leer-, werk- en woonomgeving.*

5. Culturele oriëntatie en creatieve expressie

- 5.1 *De leerling maakt kennis met het (sociaal-)culturele aanbod in zijn omgeving door actief deel te nemen aan culturele activiteiten.*
- 5.2 *De leerling leert vaardigheden waarmee hij zich creatief en kunstzinnig wil en kan uiten, passend bij de eigen mogelijkheden, talenten en voorkeuren.*
- 5.3 *De leerling leert eigen kunstzinnig werk, alleen of binnen een groep, aan anderen (medeleerlingen, ouders) te presenteren.*
- 5.4 *De leerling leert te communiceren over eigen kunstzinnig werk en dat van anderen.*

6. Bewegen en sport

- 6.1 *De leerling leert deelnemen aan activiteiten uit verschillende bewegingsgebieden.*
- 6.2 *De leerling leert deel te nemen aan verschillende spelvormen en spelactiviteiten.*
- 6.3 *De leerling leert deelnemen aan verschillende vormen van bewegen op muziek.*
- 6.4 *De leerlingen leren gezamenlijke bewegingssituaties met elkaar te reguleren.*
- 6.5 *De leerling leert bewegingssituaties positief te beleven.*
- 6.6 *De leerling leert de betekenis van bewegen voor gezondheid waarderen.*
- 6.7 *De leerling leert deel te nemen aan bewegings- en sportactiviteiten buiten schoolverband.*

✘ **Kerdoelen 'voorbereiding op dagbesteding'**

- 1. De leerling verkent mogelijkheden van werk en activiteiten die bereikbaar zijn.
- 2. De leerling leert vaardigheden die het kiezen voor deelname aan en veranderen van werk of activiteit mogelijk maken.
- 3. De leerling ontwikkelt algemene competenties voor het uitvoeren van werk en activiteiten, met name de volgende:
 - a. De leerling leert samen te werken en te overleggen.
 - b. De leerling leert instructies op te volgen.
 - c. De leerling leert bij arbeidsmatige taken de juiste materialen en middelen op een doelmatige en doelgerichte manier in te zetten.
 - d. De leerling leert de eigen werkzaamheden te plannen en organiseren.
 - e. De leerling leert kwaliteit te leveren in arbeidsmatige situaties.
 - f. De leerling leert ethisch en integer te handelen in werksituaties.
 - g. De leerling leert om te gaan met veranderingen en leert zich aan te passen.
 - h. De leerling leert met druk en tegenslag om te gaan.

Bron: Projectgroep Passende kwalificaties. (2011). *Voorstel kerndoelen vso*. Enschede: SLO nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling.